

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2442

Vragen van de leden **Krol** (50PLUS) en **Asscher** (PvdA) aan de Minister van Buitenlandse Zaken over *de berichten inzake Nederlanders die vastzitten op het cruiseschip Costa Luminosa* (ingezonden 24 maart 2020).

Antwoord van Minister **Blok** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 2 april 2020).

Vraag 1, 2, 3 en 4

Bent u ervan op de hoogte dat tientallen Nederlandse ouderen nog steeds vastzitten op het cruiseschip Costa Luminosa?

Bent u op de hoogte van het feit dat veel andere landen wel hun mensen van het schip hebben gehaald (Frankrijk, Italië, Zwitserland, Amerika, Canada en Scandinavische landen)?

Wat heeft u de laatste dagen ondernomen om deze Nederlanders te helpen? Welke maatregelen gaat u ondernemen zodat deze mensen zo snel mogelijk van boord kunnen gaan? Kunt u het antwoord nader toelichten?

Antwoord 1, 2, 3 en 4

Nederland heeft er via diplomatieke weg op ingezet dat de reismaatschappijen snel duidelijkheid konden geven aan de reizigers over de mogelijkheden om het schip te verlaten. Hiertoe heeft Nederland ook intensief contact gehad met de autoriteiten in Frankrijk en Italië en met de betrokken reisorganisaties en cruise-maatschappijen. Het ministerie heeft de Nederlandse reizigers ook steeds geïnformeerd over deze inspanningen. Verder hebben de ambassade in Rome en het consulaat-generaal in Milaan nauw contact gehouden met de Italiaanse autoriteiten om mogelijk te maken dat de Nederlandse reizigers bij aankomst in Italië snel van boord en daarna met een vlucht naar Nederland konden.

Ik kan u berichten dat de Nederlandse reizigers op 23 maart jl. in Savona (Italië) van boord zijn gegaan. Ruim negentig reizigers zijn vervolgens naar Nederland gevlogen. Negen passagiers die om gezondheidsredenen niet mee konden vliegen, hebben na bemiddeling van de Nederlandse vertegenwoordigingen in Italië via transport gefaciliteerd door de Italiaanse autoriteiten via land Nederland kunnen bereiken. Twee reizigers zijn om medische redenen achtergebleven in een ziekenhuis in Italië. Helaas zijn beiden inmiddels overleden.

Vraag 5

Kunt u een update geven van het aantal Nederlanders dat vast zit in het buitenland, waar zij zich bevinden en welke stappen worden ondernomen om hen thuis te krijgen?

Antwoord 5

Het ministerie heeft geen cijfers over het totale aantal Nederlandse reizigers in het buitenland. Dit aantal verandert constant: vele Nederlanders zijn de afgelopen weken en dagen reeds teruggekeerd via reguliere vluchten of met de bus, trein of auto. Voor Nederlandse reizigers wier vertrekmogelijkheden zijn uitgeput, heeft het ministerie het convenant «Bijzondere Bijstand Buitenland» gesloten met als doel hulp te bieden bij een veilige en gezonde terugkeer naar Nederland of – waar dat niet mogelijk is – in urgente gevallen ondersteuning te bieden bij het vinden van «voortgezet veilig verblijf» in het land in kwestie. Hierover bent u geïnformeerd met de kamerbrief van 23 maart jl. (Kamerstuk 32 734, nr. 42). Ruim 20.000 Nederlanders hebben zich inmiddels hiervoor geregistreerd. Inmiddels zijn ook de eerste repatriërvluchten onder het convenant uitgevoerd (uit Spanje, Gambia, Kaapverdië en Peru) en zijn mensen op andere manieren ondersteund om veilig terug te keren naar Nederland.

Vraag 6

Zijn er voldoende capaciteit en mogelijkheden voor Nederlandse vertegenwoordigingen in het buitenland om Nederlanders die vastzitten bij te staan? Zo nee, welke maatregelen neemt u om dat te bewerkstelligen?

Antwoord 6

Alle Nederlandse vertegenwoordigingen, evenals het ministerie in Den Haag, spannen zich op dit moment maximaal in om Nederlandse reizigers in het buitenland bij te staan bij een veilige en gezonde terugkeer naar Nederland of – waar dat niet mogelijk is – in urgente gevallen ondersteuning te bieden bij het vinden van «voortgezet veilig verblijf» in het land in kwestie. In sommige landen wordt de dienstverlening belemmerd door maatregelen van de lokale overheid om de verspreiding van COVID-19 te beteugelen. De Nederlandse vertegenwoordigingen blijven echter 24 uur per dag en 7 dagen in de week bereikbaar in noodgevallen en doen al het mogelijke voor Nederlanders die in het buitenland een beroep doen op consulaire bijstand, binnen de omstandigheden van het betreffende land. Om hiervoor capaciteit vrij te maken is de reguliere consulaire dienstverlening grotendeels opgeschort, zoals vermeld in de brief aan uw kamer van 27 maart jl. (Kamerstuk 32 734, nr. 45). Tevens wordt het consulaire team in Den Haag tijdelijk versterkt met personeel van andere afdelingen. Tenslotte zijn de middelen voor consulaire bijstand in eerste instantie met maximaal 6,6 miljoen euro aangevuld lastens algemene middelen om uitvoering te geven aan het convenant «Bijzondere Bijstand Buitenland».

Vraag 7

Kunt u aangeven welke verdere stappen u kunt ondernemen om Nederlanders die vast zitten in het buitenland verder te helpen? En kunt u aangeven waarom u deze op dit moment nog niet inzet?

Antwoord 7

Vanwege de wereldwijde maatregelen tegen de COVID-19 pandemie en de vele Nederlandse reizigers die daardoor, buiten hun schuld om, in de problemen geraken, heeft het ministerie het convenant «Bijzondere Bijstand Buitenland» opgesteld. Dit is een veelomvattende, unieke operatie om Nederlandse reizigers overal ter wereld in kaart te brengen en om waar mogelijk te helpen om terug naar Nederland te komen. Daaraan dragen individuele reizigers zelf bij, is er steun van reisorganisaties, verzekeraars, alarmcentrales en vele andere betrokkenen. Dit is een grote stap richting een veilige thuiskomst voor vele Nederlanders. Verdere stappen zijn niet aan de orde, zolang er mogelijkheden bestaan Nederlanders via de uitvoering van het convenant te helpen terug te keren naar Nederland. Overigens zijn er vanuit sommige landen ook nog steeds mogelijkheden om commercieel terug te keren.

In het kader van het convenant «Bijzondere Bijstand Buitenland» zullen de reisbranche, de alarmcentrales en het Ministerie van Buitenlandse Zaken – waar nodig – mogelijkheden uitwerken om tot gezamenlijke ondersteuning te komen voor een «voortgezet veilig verblijf» totdat een veilige terugkeer naar Nederland mogelijk is. Dat kan gaan om zaken als verblijfstitel, medische noodzaak en andere reguliere consulaire bijstand. Noodzakelijk verblijf in het buitenland komt voor rekening van de reiziger.

Vraag 8

Is naar uw mening voldoende bekend waar Nederlanders die vastzitten in het buitenland zich met (acute) hulpvragen toe kunnen wenden? Zo nee, op welke wijze gaat u dit verbeteren?

Antwoord 8

Ja. Het ministerie spant zich – samen met genoemde partners – in, nu maar ook al voor de COVID-19 pandemie, om ervoor te zorgen dat het nummer van het 24/7 contactcentrum via zoveel mogelijk media verspreid wordt. Hierbij gebruikt het ministerie de verschillende websites die het beheert, waaronder nederlandwereldwijd.nl en de pagina's met reisadviezen, evenals sociale media als Facebook, Twitter en Instagram. In het kader van het convenant «Bijzondere Bijstand Buitenland» staat dit telefoonnummer ook op de websites van de partners van dit convenant aangegeven en worden mensen indien nodig ook telefonisch door deze partners naar het 24/7 contactcentrum verwezen.

Naast het 24/7 contactcentrum weten mensen het ministerie en de ambassades ook te bereiken via de emailadressen, telefoonnummers en Facebook- en Twitteraccounts van ambassades, consulaten-generaal en individuele diplomaten. Ook de informatieservice van het ministerie, waarvoor Nederlanders in het buitenland zich kunnen aanmelden en waarmee ambassades en consulaten hun relevante informatie toesturen, wordt intensief gebruikt. Via al deze kanalen wordt getracht Nederlanders de best mogelijke consulaire bijstand te bieden.